

Стельмацька Радміла Альбертівна
здобувач вищої освіти факультету іноземних мов
Криворізький державний педагогічний університет, Україна

Науковий керівник: Гапоненко Лариса Петрівна 
канд.пед.наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови з методикою викладання
Криворізький державний педагогічний університет, Україна

ЗООФРАЗЕОЛОГІЗМИ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ

Загальна концепція сучасного освітнього процесу націлена на розвиток креативної особистості та сприяє формуванню ключових компетентностей, які являються метою реалізації програми державного освітнього стандарту.

Важливе й значне місце у навчальному процесі відіграє саме соціокультурна компетентність учнів, яка цілком пов'язана зі сферою культурних норм та цінностей суспільства.

Поняття та процес формування соціокультурної компетентності учнів залишається актуальним та продовжує досліджуватись вітчизняними науковцями, лінгвістами, педагогами та методистами: О. Бігич, Г. Борецькою, Н. Бориско, Ю. Головач, О. Жорновою, І. Закір'яною, С. Ніколаєвою, В. Редько, М. Степаненко, І. Шилінговською та ін.

За визначенням С. Ніколаєвої «соціокультурна компетентність – це здатність особистості набувати різноманітних, культурологічних, (лінгво)країнознавчих, соціокультурних і міжкультурних знань і користуватися ними для досягнення своїх цілей в іншомовному спілкуванні» [3].

Вивчення іноземної мови, а саме англійської мови, має безпосереднє відношення до сучасного життя, тому головним завданням вчителів іноземної мови є формування соціокультурної компетентності, тобто надавання учням не тільки комунікативної підготовки, а й орієнтування їх на практичне використання англійської мови в житті та майбутньої професійної діяльності.

На прикладі вивчення фразеологізмів англійської мови, які називаються ідіомами, учні знайомляться та поглиблюють знання про культуру, особливості традицій народів Великої Британії та США, збагачують лексичний запас та розвивають мовленнєві навички.

Яскравим прикладом демонстрації різноманітності та своєрідності англійських ідіом на уроках іноземної мови можуть слугувати ідіоми, пов'язані з тваринним світом або зоофразеологізми. Описуючи зовнішність та характер людини, ми можемо застосовувати багато означень, схожих з описом та поведінкою різних тварин, які стали в подальшому ідіомами та зоофразеологізмами, наприклад в англійській та українських мовах: «as strong as an ox» - «сильний як бик» - витривала, сильна людина; «as free as a bird» - «вільний як птах» - вільна людина, яку порівнюють з птахом; «busy as a bee» - «працювати як бджілка» - працелюбна та дуже зайнята людина; «as hungry as a wolf» - «голодний як вовк» - голодна людина, у прямому й переносному значенні; «as cunning (sly) as a fox» - «хитрий як лисиця» - хитра людина та ін.

Але існує безліч ідіом, які не перекладаються дослівно на українську мову й мають значення, які потрібно тільки запам'ятовувати, наприклад: «the dog days» – дуже спекотні дні; «to be dog (old dog) at something» - добре знатися на чомусь; «the black dog» - хандра, нудьга; «to rain cats and dogs» - злива, проливний дощ; «barber's cat» – балакун, базікало; «a

horse of a different colour» - зовсім інша справа; «to work like a horse» – багато працювати; «to be on the wrong horse» - помилятися, припускатися помилки; «to beat a dead horse» або «to seek a hare in a hen's nest» – займатися марною справою, витратити сили даремно; «hold your horses» - зупинись, почекай; «when pigs fly» - ніколи; «to cry wolf» – піднімати помилкову тривогу; «the world is your oyster» - світ у ваших ніг, все життя попереду; та багато інших [1].

Таким чином, використання ідіом на уроках англійської мови на прикладі зоофразеологізмів або ідіом, пов'язаних з тваринним світом, сприяє формуванню соціокультурної компетентності учнів, підкреслюючи яскравий і неповторний колорит іноземної мови та багатогранність національної культури. Важливо розуміти зміст та метафоричне значення англійських ідіом, щоб зуміти вміло використовувати їх у спілкуванні або на письмі.

Список використаних джерел:

1. Баранцев, К. Т. (2006). *Англо-український фразеологічний словник*. Київ: Знання.
2. Дмитренко, К. А. (2018). *Звичайні роботи – новий підхід: розвиваємо ключові компетентності*. Харків: Основа.
3. Николаева, С. Ю. (2013). *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика*. Київ: Ленвіт.
4. Першукова, О. О. (2008). На шляху до міжкультурної свідомості : етапи розвитку соціокультурного компонента змісту навчання іноземної мови в європейській освіті. *Іноземні мови в навчальних закладах*, (1), 60–68.